

8. 1. 2020

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Pohledávky státu z titulu opravy DPH v insolvenčním řízení

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ČR (dále jen „NSS“) usnesením ze dne 16.07.2019 rozhodl o otázce výkladu šestiměsíčního časového testu uvedeného v § 44 odst. 1 zákona č. 235/2004 o dani z přidané hodnoty (ve znění účinném od 01.04.2011 do 28.07.2016). Současně NSS rozhodl rozsudkem o tom, zda je možné považovat pohledávky správce daně vzniklé opravou DPH za pohledávky za majetkovou podstatou, které se uspokojují v insolvenčním řízení kdykoli po rozhodnutí o úpadku.

NSS rozsudkem vydaným dne 19.09.2019 pod č.j. **5 Afs 266/2017 - 48** rozhodl ve věci podané kasační stížnosti insolvenčního dlužníka. Jednalo se o kasační stížnost, která měla posoudit provedenou opravu DPH u příslušného správce daně.

Podle vydaného usnesení rozšířeného senátu NSS tedy platí, že „*ustanovení § 44 odst. 1 zákona [235/2004 Sb.](#), o dani z přidané hodnoty, ve znění účinném od 01.04.2011 do 28.07.2016 je nutno vykládat tak, že oprávnění plátce, kterému při uskutečnění zdanitelného plnění vůči jinému plátcovi vznikla povinnost přiznat a zaplatit daň, provést opravu výše daně na výstupu z hodnoty zjištěné pohledávky se vztahuje na pohledávky, které vznikly z tohoto **plnění v období končícím 6 měsíců před rozhodnutím soudu o úpadku**. Nevztahuje se naopak na pohledávky vzniklé z tohoto plnění později než 6 měsíců před rozhodnutím soudu o úpadku“.* Možnost provést opravu DPH v rámci insolvenčního řízení je tedy dána u těch pohledávek, které vznikly více než 6 měsíců před rozhodnutím o úpadku, a jsou-li splněny další podmínky stanovené v § 44 odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty.

Plicka & Partners
— ATTORNEYS AT LAW —

Výsledkem výše uvedeného rozsudku NSS ze dne 19.09.2019 je i potvrzení stanoviska Nejvyššího soudu vyjádřeného např. v rozsudku ze dne 31.10.2017, sp. zn. 29 ICdo 98/2015, podle kterého „*pohledávka vzniklá státu (správci daně) tím, že dlužník je povinen v průběhu insolvenčního řízení snížit svoji daň na vstupu u přijatého zdanitelného plnění podle § 44 odst. 5 zákona o dani z přidané hodnoty, není ani po novele insolvenčního zákona provedené s účinností od 1. ledna 2014 zákonem [294/2013 Sb.](#) pohledávkou za majetkovou podstatou. Tato pohledávka se v průběhu insolvenčního řízení neuspokojuje“.*

Výše uvedené odůvodnění NSS vychází z Výkladového stanoviska Ministerstva spravedlnosti č. 6/2011, podle kterého nelze pohledávky správce daně vzniklé ve smyslu § 44 odst. 5 zákona o dani z přidané hodnoty pokládat za pohledávky vzniklé po rozhodnutí soudu o úpadku. Nejvyšší soud uvedl, že novela insolvenčního zákona nemohla na dané věci nic změnit. **Případné právo přednostního uspokojení správce daně by bylo ve zjevném rozporu se zásadou, podle níž věřitelé, kteří mají podle insolvenčního zákona zásadně stejné nebo obdobné postavení, mají v insolvenčním řízení rovné možnosti (§ 5 písm. b) insolvenčního zákona).**

NSS shodně jako Nejvyšší soud dospěl k závěru, že daňový nedoplatek ve smyslu ust. 44 odst. 5 zákona o dani z přidané hodnoty není možné považovat za daň vzniklou po rozhodnutí o úpadku.

Závěrem je nutné připomenout, že výkladové stanovisko NSS uvedené ve výše zmíněném rozhodnutí k § 44 zákona o dani z přidané hodnoty se vztahuje k účinnosti zákona o dani z přidané hodnoty do 28.07.2016.

Mgr. Robert Plicka,
advokát

JUDr. Marián Bejdák,
advokát

[PLICKA & PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Národní 58/32
11000 Praha 1

Tel.: +420 212 344 444
e-mail: info@plickapartners.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Komentář - smutná realita výmazů exekutorského zástavního práva z katastru nemovitostí](#)
- [Náhrada nákladů v incidenčním sporu](#)
- [Přerušování exekučního řízení podle § 35 exekučního řádu](#)
- [Návrh na zrušení výpovědi leasingové smlouvy ve světle nálezu Ústavního soudu](#)
- [K nákladům exekuce při soudním prodeji zástavy](#)
- [Výpočet a zdroj odměny insolvenčního správce při zrušení konkursu](#)
- [Osoby blízké a vědomost o úmyslu dlužníka zkrátit věřitele v případě vyvedení majetku do svěřenského fondu](#)
- [Globální přesah a hluboká znalost insolvenčního práva jsou klíčem k efektivní restrukturalizaci](#)
- [Je společné oddlužení manželů opravdu jen pro manžele?](#)
- [Insolvence v českém právu: co by měli vědět věřitelé i dlužníci](#)
- [Povinnost složit jistotu na náklady řízení incidenčního sporu a její zánik v reorganizaci](#)